

estich amb vostes me consider més felís que may.

—Gracies p' es *galanteo*. Y me diga: ¿Seria capás de provarme lo qu' ha dit?

—Sí, señora; jò sempre estich dispòst á prová ses paraules que gast.

—Y si jò, abusant de sa confiansa qu' es caràcte de vostè m' inspira, li ecsigia una cosa.

—Ley concediría molt gustós y tendría una gran satisfacció en s'otorgarli lo que'm demanás.

—Y si lo que li demanás fos un poch difícil de cumplí per part de vostè.

—M' esforsaria lo possible per complaurerla.

—¿Y si li eesigia que no tornás à veure à Dona Jaumeta?

—Si me digués en que se funda y jò véya que tenia rahó, no hey tornaria.

—Veu còm ja varia de cantet.

—Dispens, jò no variy may de lo que dich.

—Mirse; jò ley diria en que me fund, però còm sé que vostè té es gènit tan curt, estich segura que s'incomodaria, y jò li vuy evitá un disgust; y à més d'axò, que no móga un escàndol.

—Però, señora, ¿de qu' es tracta?

—¡Ay, Don Miquèl! si jò ley deya: pero nò, no seré jò sa que ley diga, perque veix lo que succehiria, y li vuy evitá un enfado. ¡Si jò li deya lo qu' ha dit de vostè!

—Però, señora, ¿qu' es axò qu' ha dit de mí aquesta desvergoñida?

—¡Ay, Don Miquelet! Si no més fos estat ella, y si jò li deya lo qu' ha dit sa séua fiya, si qu' heu estrañaria més. Jò, francament, Don Miquèl; sa mare, sí; però sa fiya, no l'haguera considerada may tan xarradora.

—Però, señora; me diga qu' han dit, m' ho diga per favó, que jò li assegur que los faré sèbre qui som jò. M' ho diga.

—No seño.

—M' ho diga; ley deman per favó; en nòm de lo que més estima en aquest mon, en nòm de s'amistat franca que mos uneix.

—No pòt sè, no ley puch dí; perque veix que vostè los mouria un escàndol, me destaparia, sabrian que jò heu he dit y no vuy que'n pugan latxá de xarradora còm à elles.

—Per favó, Dona M.; no'n fassa sofri més; em diga qu' han dit, no més vuy sèbre de que son estat capasses aquestes vayveres, y li promet que no la destaparé ni hey tornaré pús. ¡Ley jur!

—¿Me promet que no'm destapará?

—Ley jur, li he dit.

—Ydò, ha de sèbre qu' avuy demati son venguds mare y fiya, no sé còm es estat que sa conversació ha recayguda demunt vostè, han comensat à dí qu' era un calavera, que totes ses atlòtes s'en reyan, que ningú el volía, qu' havia deixat sa carrera per vago, y per acabá prest ha afagit sa jove: «Mirse, Dona M.; consentiría à quedarme per tia si m' ha-

via de casá amb ell;» y moltes còses més qu'ara no'n vénen à sa memòria; fins à tal punt, qu' han arribat à dí que desde que l' conexian à fondo los feya més nòsa que companyia.

—¡Ah, grandíssimes noningunes! (esclamá Don Miquèl,) èy es estat aquesta batxillera de jove sa qui ha dit tot axò?

—Sí, seño; sa jove més que sa véya; bé, totes dues hey posavan dita; fins à n' es punt de que tan cansada estava de sentirles qu' he dit que tenia què sortí de visita à fí de que s' en anassen.

—Mirse: jò li assegur que s' en apenedirán, en particular aquesta jove traparessa. Me dispens lo que dich, perque pareix mentida qu' una atlòta tan jove y tan ben educada duga demunt es seu front espayós pintada sa castedat y à baix de sa clòsca hey tenga sa batxilleria tan desarrollada. Ja han acabat de veurem més, ni blanch ni negre, perque à mí no més m' en fan una.

—Mirse, Don Miquèl, no's crega que jò ley haja dit perque no hey vaja. Jò crech que vostè pòt comprendre que no hey tench interès ningun, y que si ley he dit es estat únicament p' es seu govern y al mateix temps perque sabés qui son elles.

—Gracies, Dona M., jò ley agrahiré eternament de que m' haja advertit, y d'aquest mòdo evitaré es qu' es rigan de jò de sa manera que s' en han rigut fins ara. Y ara, Dona M., si m' ho permet me retiraré perque m' espera un amich à casa y vuy essè puntual.

Dona M. s'axéca, li torna doná maneta y Don Miquèl saluda y s' en vá.

III.

A n' es pochs moments d' haverse'n anat Don Miquèl, entra Dona Tereseta fiya majó de Dona M.

—¿Que tal? ¿que tal; Tereseta? ¿L' has vist de quin mòdo ell mateix es caygut dins es pou des méus engaños?

—¡Ay, mamay! ¿y está segura qu' amb lo que li ha dit ja no hey tornará à visitarles?

—Sí, fiyeta méua, pòts descansá amb tranquilidat que no hey tornará perque en cas de qu' hey tornás, veuria que Dona Jaumeta el mira amb indiferència, perqu' estich segura qu' amb lo molt que ley som desjectat no's possible que el tracti de sa mateixa manera que'l tractava abans, y amb un poch d' indiferència qu' ell en anarhi coneugués, no hey tornaria perque creuria qu' es vèra s'emblanquinada que li he dada.

—¿Y no haguera anat milló, que jò li hagués dit qu' estava gelosa?

—No, fiyeta méua, perque d'aquest mòdo haguera conegit que tú l'estimaves y hauria estat molt més mal de ferlo deixá; lo qu' amb so fil amb que'l som embolicat estich segura que no s' en desbolicarà.

—Però, mamay, y si ell torna à ca-

séua y descobreix ses mentides que vostè li ha dites y ses qu' ha dit à Dona Jaumeta, veurà que vostè es una embusterà, y seria capás de picarsè y no torná vení; y si tal succehia, si ell fos capás d' olvidarme; ¡mamayeta méua! jò no podrà resistí y me moriría. Sí; me moriría, perqu' avuy qu' he estada amagada derrera sa cortina es temps que vostè embusteretjava, me pareixia mentida que pogués agoniatà més temps; y si no fos estat per ferla quedá malament, haguera sortida per conversá amb ell.

—Ydò, mira, Tereseta; may t' atrevuesques à declararlí amb claredat lo que sents, perque desgraciada de tú si ell arribás à sèbre que l'estimes tant, y que sofreixes quant no'l vèus. En sabrerhò ell, se riuria de tú, còm scèlen fé molts de fadrins d'avuy en dia. Perque has de sèbre, Tereseta méua, que s' homo es un ser insaciabile que no's cansa may de demaná pròves una derrera s' altre, y quant las té, quant ha arribat à cohí sa floreta de sa ditxa qu' havia somiada; es torna més egoista, més absolut, fins à n' es punt que mos subjècta de tal manera, que mos fà esclaves des seus capritxos. No t' recordes, Tereseta, d'aquella pregunta que publicà *En Duley* à L'IGNORANCIA, que deya: «¿Que es lo que deu havè de fé una dòna quant vòl qu' un homo l' encalsi?» Y à n' es número que seguia deya sa soluciò: «Fugi correns.» Heu has entès, Tereseta; fugí correns, deya, y aquest es es mèdi milló per pescá un *pollo* còm Don Miquèl. Fugí en essè s' hora; demostrarí un gènit incomprendible, es es di, un coret alegre y ignorant còm es d' un aucellet, y un caracte dols y melancòlics à n' es mateix temps. D'aquesta manera, suspirant y fingint alguna qu' altre vegada, s'alcansa un bon partit. Ara, Tereseta méua, que ja t' he donat una mica de llissó d'aquesta tragèdia qu' es diu amor, vés à n' es tocadó à compondrertè un poch es cabeyas, y posa't també un poch de vinagre de ròses; d'aquell que jò me pòs, perqu' es molt segú qu' axí còm no t' ha vista avuy, torni es decapvespre per veure'l. Vaja; fé via; (besanila à n' es front,) avuy et trop més guapa que may; arreglet prest y quant t' hajas posat *polvos* y vinagre de ròses, pareixeràs molt més hermosa, seràs còm un xerafinet. Des vinagre de ròses posatèn un poch p' es morios y quant ell vendrà se desfarà en galanteos diguent: «*Son tus labios de coral*» y te trobarà encantadora.

Sa fiya besa sa mare y l' abrassa; presentantli es front, perqu' ella hey estampi una besada, y fét axò se retira à n' es tocadó.

IV.

Aquí acaba sa tragèdia de ses batxilleres majós ó de ses sògres de manta amb vèl. Ara que vos heu fét carrech de lo que son capasses, únicament amb pò-

ques paraules, seguint sa costum des novelistes, me falta esplicarvos es desenllás d'aquesta escena dramàtica que té més part d'històrica que d'idealitat.

Dona M., que durant es curs d'aquest article ha figurat com herohina y es es personatge que més hem nombrat per pintá ses sògres tal qual son; estant co-sint amb sa màquina de *Singer*, devora es balcó, li pegá un mal ayre que la deixá amb sa boca torta, que més bé que sògra, pereixia una d'aquestes véyes fantàstiques que surtan à representá en ets escenaris.

Sa séua fiya, digna de milló sòrt per ses bònes qualidats que l'adornavan, la deixá Don Miquèl; y després d'havé perdut es temps y sa llavó esperant un partit un poch regulá, s'es casada amb un empleat que per aumentá es caramull de desgracies, es quedat cessant fa uns quants dies.

Dona Jaumeta, després de mil emblavins, y de posá adornos à sa séua fiya, fentla aná de balls y de saraus, ha lograt casarla amb un carabinero andalús, que segons comentaris, les deverteix à palos à totes dues; esclamant cada vegada que vènta sa véya:

—De esta manera se enderezan las suegras de mi tierra.

En quant à Don Miquèl s'es quedat fadrí algun tant desenganat del mon, amb un poch d'esperiència més de sa que tenia abans; y ara en parlarli de Dona M., esclama:

—Era lo més regulá, perque, de sògra y cá no hey ha que fiá.

Un altre dia quant fassa publicá ses sògres de segona classe, batxilleres de calseta ó portalete, vos promet fervos riure à betzef.

M. DULEY.

VERGOÑA Y DESCARO.

—Adios, Pere Antòni!

—Hola, Bartomeu!

—Cóm te va la vida?

—Bé; gracies à Deu.

—Digués: ¿y sa téua
Camina escel-lent?

—Sí; lo qu'es per ara.....

—Ja n'estich content.

Y diguesmè: ¿Y encara
T'enquantes fadrí?
—Sí; ¿y tú cóm te tròbes?
—També'm trèb axí.

—¿Y que no festetges?
—Ah, siyet! ¡no m'en parls,
Perque en pensarhí
De vergoña m'als!

Y es de mí mateix
Que n'estich cremat.
—¿Cóm?—Perque coratge
Sempre m'ha mancat.

Quant veix una atlòta
A qui tenga amo,
Ma cara se pòsa
D'un altre colò.

Si tract d'arrambárme
A festetjarle,
Es méus dssos cruxen;
Me manca s'ale.

Es pèus me tremolan
Cóm un què se mòr;
Gròssos salts me donan
Ses ales des còr.

Sa boca s'axuga,
S'entèlan ets uys,
Y tench tots es pòros
De suhò remuys.

Quant som à devòra
Que vuy envestí,
Ses cames me diuen:
—No anam per aquí.

Ses oreyes siulan
Y se fa precis
No aturarmhi amb ella
Y passá de llís.

Som del tot un jove
Molt empagahidó:
En veure una atlòta
Ja mud de colò.

Es més gròs reparo
Que tench d'anarhí
Es, que devant ella
No sé que dirli.

—Ydò, jò al contrari,
Som just al revés:
Tú no tens descaro
Y jò en tench demés.

En veure una atlòta
Ja hey corr abordat,
Y es séu amor pronta
Li tench demanat.

Amb quatre mentides
Y embuys à volè,
Qualsevol dònzellà
No sab que fersé.

Sos pares se tèmen
Que som polissó
Y pronta me donan
Passapòrt de nó.

Més tan pòca cosa
No 'm deixa aturat;
Jò convèrs amb ella
Un poch d'amagat.

Y quant l'he posada
Alta de barret,
Ben enamorada
La deix en porret.

M' en vaix à un' altre
Y fas lo mateix....
Y amb tantes mudances
Gaudisch y engreix.

Segons es méu conta
Ja n'he festetjat

Més d' una trentena
Sense està aturat.

Ara que comènsan
A coneixerme,
Totes me fan barres,
Morros à volè.

En Tresquelestotes
De nòm m' han posat;
Y jò pens depressa
Que no l' m' han errat.

Axò es es méu viure;

Tu ja 'u veus, Tomeu;

«Qui no té vergoña

Tot lo mon es séu.»

Vamos, atlòtetes,

Pensauhi molt bé

Quin d'aquests dos joves

Per casá convé!

Jò ja sé que vòltros

Molt més preseriu

Aquells gallets joves

Que fan es cap viu.

Y qu'amb parauletes

De molta dolsó

Y finura, eus mòstran

Cariño y amò.

No mirau cap mica

Si té bens ò mals

Ni en lo que vos diuen

Si es vè ò si es fals.

¡Estau ben alèrta

A n'els qu' han rossat

Amb moltes atlòtates!

¡Teniu feredat!

Y no vulgueu sèbre

Aquests tals quins son;

Que solament cercan

Disfrutá del mon.

Heu de volè sempre

Entregá sa ma

A n' els vergoñosos

Que no fan xarrá.

Mirau als bons sempre

Cóm s'òr entelat

Qu' amaga sa séua

Bòna qualitat.

Més després que 'l fregan

Se torna brillant,

Y sempre es séu brillo

Se mòstra llampant.

Aquells calaveres

Son cóm es llautó,

Que pareix gran cosa

Quant té lluentó.

Y molt lleitx se torna

Per poch que 'l palpeu,

Sempre es tona negre

Per més que fregueu.

Per lo tant atlòtes

Qu'estau festetjant,

Per no caure en terra

Mirau sempre envant.

Aquests dos exemples
Que vos he donat,
Voldria aprenguésseu.
Amb gran voluntat.

Que'n que jò me tenga
Per molt ignorant,
Vergoña y Descaro
Vaitx diferenciant.

FEROSTAS.

XEREMIADES.

A n'es qui no creyan amb sol carril
de Mallorca los feym à sèbre qu' es tren
qu' arribá despuds ahí dematí, arribá à
dú trenta quatre carruatges, entre va-
gons, cotxos y demés.

¡Y n' hi ha qu' encara el miran còm
una jugueta!

Quantes travalades han fètes pegá
aqueelles dues portetes qu' hey ha ubèr-
tes demunt es pís de ses nòves vòltes de
sa Plassa nova?

Voldriam sebrerhò per cèrt porque
hem ubèrt sobre aquest punt un conta-
corrent à s'Ajuntament de Palma.

Pe sa Pobla fa quinze dies que ver-
man, y uns quants que ja han tastat es
ví novell.

Es qui hajan mesté verdet per pintá
persianes hey pòden aná à comprarnhi.

Es camí de Felanitx à Manacò, aquell
en el qual hey va havé s' altre dia una
desgracia, està de lo més espeñat, apesá
de lo molt transitat qu' es avuy en dia.

¿No hey hauria una bona persona que
tengués llàstima d' ell?

EPIGRAMES.

—Viu aquí un tal Don Ramon
Que fa pòch temps que morí?
—No seño; vaitx sentí à dí.
Que s'en aná al altre mon.
—¿Qu' es molt lluñy? —Jò no' u sé.
—Còm el podría trobá?
—Tirantse vostè à la ma.
—Moltes gracies.—No' hey ha de què.

Per fogí de fam y seyna
Es qui jau aquí es casá;
Y amb una dòna topá
Que mirau si era mal eyna
Que molt prest l' endiumenjá.
Tenia tan males mañes
Y tants mals mòdos d' obrá,
Que l' pòbre hom se cansá
De veure à ca-séua bañes
Y se deixá d' alená.

ELL.

COVERBOS.

Axò era un seño amb barba molt llar-
ga que tenia assegut demunt es seus
jenoys un ninet de cinch àns.

Es nin juguetjant amb una capsà de
mistos li encengué sa barba.

—¿Qu' has fét? (deya sa mare al temps
que s' homo corria tot encès.)

—No s' axecava, y mos han cridats à
diná fa un quart.

Aquest nin no anava de contempla-
cions.

Hey ha comerciants tan místichs y
tan afectats de rapà altás à sa séua ma-
nera, que cada dematí quant s' axécan
preguntan à n'es seu dependent:

—¿Has posat farina à n'es sucre?

—Sí, seño.

—¿Y arena à n'es prebe?

—També.

—¿Y erbassana à n'es te?

—Ja's de rahó!

—Perfectament. Ara vestit y anirem
à missa à Sant Nicolauet.

Passava per un carré de Ciutat un
seño de moltes patilles y llarga levita, y
una criada qu' havia rebut carta des seu
pòble s' hi acostá, y li digué:

—¡Seño! ¡seño! ¿Me faria favó de lle-
girme aquesta carta?

—¿Y porque no, hermosa?

Es seño agafà sa carta, l' obrí, la mirà
atentament y se posà à plorá.

Sa criada vejent qu' es seño plorava
cregué qu' era alguna desgracia de fa-
milia y se posà à plorá també.

S' enamorat, qu' esperava per casarsè
sa lleccència des seus pares, cregué que
ley negavan y es posà també à plorá.

—Però, seño, (preguntá à la fí sa cri-
da,) ¿qu' es lo que diu sa carta que veix
que vostè també plora? ¿Escriuen que
monpare es mòrt?

—¡Que m' hi impòrta à mí ton pare
si's mòrt! Plor, porque un seño còm
jò..... y..... no sé lletgí.

CRIDES.

Don Jusèp Roig y Pizá, d' Alaró, deixá de rere
p' es corrèu es números 165 y 166.

Don Bartomeu Ràmonell, de Binisalem, no
ha rebut tampòch p' es corrèu es número 165.

Don Guillem Rebassa Pyre., de Seuva, també
deixá de rere es número 167.

Es qui tenen demanats números atrassats de
L' IGNORANCIA y es qui tenen encarregada s' en-
cuadernació des toms publicats, pòden passá
per s' Administració d'aquest setmanari, Cade-
na de Cort, núm. 41, à recollí ses séues co-
mandes.

PORROS-FEYES.

SOLUCIONS À LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—No' u admiràs, Sion; si teus res
de nou.

SEMLANSES.—1. En que té guerra.

2. En que té arena.

3. En que té busques.

4. En que té cap.

TRIÀGUL....—Moner-Mona-Mon-Mo.

XARADA.....—Ca-bre-ra.

PREGUNTES...—1. Mesclat amb un altre.

2. Nòm.

3. Tregaenlla des calix.

FUGA.....—Gota a gota s' umpli sa bota.

ENDEVINAYA.—Un melicòto.

GEROGLIFICH.

AMISTAT.

UN ATREVIT.

SEMLANSES.

1. En que s' assembla una poma à una baldosa?

2. Y un asesino à n' es sum?

3. Y un que bat à un òrga?

4. Y un malalt à una gárba?

TRIANGUL DE PARAULES.

ECSEMÈ.

XARADA.

Ma primera y ma tercera.

Fan sa bona calidat.

Que tenia sa lleona.

Qu' es barevá l' any passat.

SA SEGONA tota sola.

Es un signe musical;

Y el tot ciutat espanyola.

Molt fanera è industrial.

OMRELLIUG ACOR.

PREGUNTES.

1. Quantes còses ha menesté una dòna per ca-
sarse y viure bé en s' homò?

2. Qui es més sabi es qui creu havé trobat sa
sabiduría o es qui la cerca?

3. Qui ocupa milló llòch en la societat un supe-
riò curt de gambals o un inferió instruït?

4. Qual es es desitx que predomina à una per-
sona gelosa?

UN RONDAYÉ.

ENDEVINAYA.

Quant tench pols ningú me cerca
Perque llavò mòrt estich,
Quant no tench pols tots m' alaban
Perque som hermós y viu.

X.

(Ses solucions dissapte qui vé si som ciut.)

9 SETEMBRE DE 1882.

Estampa d' En Pere J. Gelabert.